

To: [5.1.2e] [5.1.2e] [5.1.2e] @rivm.nl; [5.1.2e] [5.1.2e] [5.1.2e] @rivm.nl; [5.1.2e] [5.1.2e] [5.1.2e] @rivm.nl
From: [5.1.2e] [5.1.2e]
Sent: Mon 1/25/2021 9:11:58 AM
Subject: RE: Proces nog openstaande adviesvragen aan de gedragsunit tbv 3e briefadvies
Received: Mon 1/25/2021 9:11:58 AM
[210115 Briefadvies gedrag avondklok en sociale bubbels.docx](#)

Hi, prima.

Vanmiddag in het overleg met [5.1.2e] komen we hier wel even op terug. Voor nu in elk geval tip om het voor de adviesbrief compact te houden. Als voorbeeld de adviesbrief die vorige week uitging over de avondklok, waarbij ik de beantwoording nog wel vrij uitgebreid vind overigens. Maar essentie is of we de drieslag Context, Communicatie en Controle kunnen aanhouden en dat lijkt me wel passend voor dit onderwerp toch?

[5.1.2e] suggereerde om eventueel het stuk over de Test open vragen als bijlage op te nemen bij de adviesbrief. Dat zou handig kunnen zijn omdat jullie ook naar deze info verwijzen in jullie antwoord.

Vriendelijke groet,

[5.1.2e] [5.1.2e]

[5.1.2e]

RIVM

From: [5.1.2e] [5.1.2e] <[5.1.2e]@rivm.nl>
Sent: maandag 25 januari 2021 08:12
To: [5.1.2e] [5.1.2e] <[5.1.2e]@rivm.nl>; [5.1.2e] [5.1.2e] <[5.1.2e]@rivm.nl>; [5.1.2e] [5.1.2e] <[5.1.2e]@rivm.nl>
Subject: RE: Proces nog openstaande adviesvragen aan de gedragsunit tbv 3e briefadvies

Hoi [5.1.2e]

Obv de huidige inzichten kunnen we volgens mij geen goed onderbouwd concreet antwoord geven op de vraag. Want het is niet onderzocht. Er is wel relevante data die richting geeft, net als expert opinions die hebben gereageerd op een toen nog niet hele concrete vraag. Dus ik neig ernaar de vraag niet concreet te beantwoorden, maar de inzichten te delen, en de context waarin het spelt.

In de WAR app lijkt met name de teneur: voor positieve test weinig effect, want groep blijft al goed in quarantaine, en het is dan eerder een extra straf dan nuttig. En dit zijn al mensen die besloten hebben zich te laten testen, probleem zit dus meer in testbereidheid in algemene zin (bij milde klachten :S). Dus bredere context meenemen is volgens aantal WAR leden essentieel.

Over quarantaine plicht bij terugkeer na reis wordt weinig over gezegd.

Ik check nog bij [5.1.2e] of er ooit een vraag over draagvlak voor quarantaine plicht is gesteld.

Groet,

[5.1.2e]

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

[5.1.2e] [5.1.2e] [5.1.2e] | T: +31 (0)30 [5.1.2e] / +31 (0)6 [5.1.2e] | E: [5.1.2e] @rivm.nl | P.O. Box 1 | 3720 BA Bilthoven
 Aanwezig op [5.1.2e]

Van: [5.1.2e] [5.1.2e] <[5.1.2e]@rivm.nl>
Verzonden: zondag 24 januari 2021 21:50
Aan: [5.1.2e] [5.1.2e] <[5.1.2e]@rivm.nl>; [5.1.2e] [5.1.2e] <[5.1.2e]@rivm.nl>; [5.1.2e] [5.1.2e] <[5.1.2e]@rivm.nl>
Onderwerp: RE: Proces nog openstaande adviesvragen aan de gedragsunit tbv 3e briefadvies

Hi allen,

Goed dat in korte tijd al zoveel bij elkaar is gehaald. Nu nog een antwoord op de vraag natuurlijk! Ik heb toch een paar puntjes van aandacht in de tekst opgenomen. Natuurlijk moet 5.1.2e hier op een gegeven moment inhoudelijk naar kijken en 5.1.2e voor de eindklap, dus stuur zeker maandag een volgend concept naar 5.1.2e met het verzoek dinsdag te reageren. Dan moet het dan ook naar de WAR. En mogelijk dat 5.1.2e 5.1.2e nog een slimme opmerking heeft, dus die moet dan ook de WAR versie krijgen.

En 5.1.2e op je vragen:

- 5.1.2e kan vast wel meekijken over lage SES, maar de vraag is of we hierover informatie hebben. En reizigers zou ik denken dat dit juist hoger opgeleide zakenmensen zijn, dus of je in het algemeen iets relevants pakt voor alleen lage SES is de vraag.
- Alternatieven: ik zou denken dat we dat in dit stadium niet moeten doen. Hun vraag is vooral: welk effect zou het hebben als we een verplichting opleggen? Niet of er andere manieren zijn om mensen thuis te houden en daarvoor zijn er ook al voldoende initiatieven bedacht, ook door VWS, zoals de quarantaine coach. Dus ik zou zeggen: houd het bij de vraag. Wel zou ik zeker melden dat er kennis is over het feit dat belonen beter werkt dan straffen bijvoorbeeld.

Succes met een volgende versie!

Vriendelijke groet,

5.1.2e 5.1.2e

5.1.2e

RIVM

From: 5.1.2e 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>

Sent: zondag 24 januari 2021 18:33

To: 5.1.2e 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>; 5.1.2e 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>; 5.1.2e 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>

Subject: Re: Proces nog openstaande adviesvragen aan de gedragsunit tbv 3e briefadvies

Ha 5.1.2e & allen,

Inderdaad super werk!

Ik sluit me ook aan bij dat we duidelijk moeten maken dat we dit nog niet expliciet onderzocht hebben en ook bij 5.1.2e rivm met volgorde en comments die er van 5.1.2e in staan heb hier een voorzet voor gedaan.

Drie belangrijke punten wat mij betreft:

- @5.1.2e Volgens mij is het belangrijk om de vraag te behandelen 'welk effect heeft quarantaineplicht op testen' om dit in context te plaatsen tegen als de afweging die het is: de effectiviteit van quarantaineplicht op naleving van quarantaine maatregelen (is het nuttig) VS het effect van quarantaineplicht op testbereidheid (wat zijn de mogelijke unintended consequences).

Ik stel voor dat we dit in de introductie paragraaf weergeven door die afweging te benoemen en dan drie deelvragen behandelen (en heb ik behandeld in wat meer detail in een comment in het document zelf)

1) Effect van quarantaine plicht op quarantaine bereidheid

1.1.Memo of ronde 9 kwant inzichten (memo naleven) voor 1) reizigers & 2) positieven

1.2.memo redenen (memo naleven) voor 1) reizigers & 2) positieven

Inzichten met betrekking tot effectiviteit van quarantaineplicht voor 1) reizigers & 2) positieven

2) effect van quarantaine plicht op testen

1.1. redenen om niet te testen

1.2. literatuur (als die gevonden word)

Inzichten met betrekking tot effectiviteit van quarantaineplicht voor 1) reizigers & 2) positieven om gedrag te bevorderen.

3) effect van handhaving

Inzichten met betrekking tot effectiviteit van quarantaineplicht voor 1) reizigers & 2) positieven

Volgens mij staat alles wat we hierover weten er al wel in en is het dus verder een uit elkaar halen en herstructureren. Zou jij hier vandaag mee aan de slag kunnen? Ik kan ook nog meer meedenken.

- @ 5.1.2e Denk dat lage SES perspectief (minder geld, grotere kans op druk van werkgevers) hier een hele belangrijke aanvulling voor is aangezien onze data nauwelijks mensen ving die druk voelden van werkgevers. Kan Ellen hier misschien op meekijken?
- @ 5.1.2e Kunnen we alternatieven als suggesties bieden ook ivm met de WAR? Dan zouden we onder inzichten in ieder punt ook alternatieven kunnen bieden

Verder vind ik het er goed uit zien! Ik kan hier morgen middag nog een slag in maken als dat nuttig is.
Groet,

5.1.2e 5.1.2e
 5.1.2e
 Corona Gedragsunit (5.1.2e @rivm.nl)
 RIVM Centrum Gezondheid en Maatschappij
 .....
 T 5.1.2e | E 5.1.2e @rivm.nl | Tw @ 5.1.2e
 .....

RIVM De zorg voor morgen begint vandaag

From: 5.1.2e 5.1.2e
Sent: Friday, 22 January 2021 12:19:02
To: 5.1.2e 5.1.2e; 5.1.2e 5.1.2e; 5.1.2e 5.1.2e
Subject: RE: Proces nog openstaande adviesvragen aan de gedragsunit tbv 3e briefadvies

He 5.1.2e

Wat een goede voorzet, veel dank! Ik stel voor een wat andere opbouw voor presenteren resultaten (eerst 2 doelgroepen (pos test en terugkeer reis) data beschrijven, en dan rest) en om de interview data over quarantaine mee te nemen. Hieruit komt een veel genuanceerder beeld over 'verbreken' van de quarantaine (mensen hebben bijv hun rit naar de teststraat ook opgegeven als 'ik ben buiten geweest met klachten') terwijl die natuurlijk niet telt als quarantaine verbreken.

Daarnaast de WAR punten nog verder uitgebreid nav de app.

Hier komt wel een ingewikkeld punt naar voren: aan de ene kant pleidooi om dit specifiek te onderzoeken, zodat je duidelijke data hebt waarover je iets kan zeggen (nu is alles van secundaire data en expert kennis), aan de andere kant de terecht opmerking dat dit niet een losstaande vraag is, het valt in een complex systeem waarin veel zaken samenhangen. Hier bijv ook testbereidheid en testgedrag is al complex, welk verschil een quarantaine plicht hierin maakt, is waarschijnlijk moeilijk los te onderzoeken.

Als jij nog een slag kan slaan, heel graag!

Groet, 5.1.2e

5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e | T: +31 (0)30 5.1.2e / +31 (0) 5.1.2e | E: 5.1.2e @rivm.nl | P.O. Box 1 | 3720 BA Bilthoven
 Aanwezig op 5.1.2e

Van: 5.1.2e 5.1.2e <5.1.2e @rivm.nl>
Verzonden: donderdag 21 januari 2021 16:44
Aan: 5.1.2e 5.1.2e <5.1.2e @rivm.nl>; 5.1.2e 5.1.2e <5.1.2e @rivm.nl>; 5.1.2e 5.1.2e <5.1.2e @rivm.nl>
Onderwerp: RE: Proces nog openstaande adviesvragen aan de gedragsunit tbv 3e briefadvies

Hoi allen,

Hierbij een begin met de info op een rijtje, hopelijk nuttig! Literatuur is er tot nu toe erg weinig, maar we zoeken door.

Groeten,
 5.1.2e

From: 5.1.2e 5.1.2e <5.1.2e @rivm.nl>
Sent: donderdag 21 januari 2021 10:37
To: 5.1.2e 5.1.2e <5.1.2e @rivm.nl>; 5.1.2e 5.1.2e <5.1.2e @rivm.nl>; 5.1.2e 5.1.2e <5.1.2e @rivm.nl>
Subject: FW: Proces nog openstaande adviesvragen aan de gedragsunit tbv 3e briefadvies

Hi,

Ter informatie de vragen waar nu aan gewerkt wordt. Idee is per vraag een kort antwoord te formuleren, dus geen grote epistels. Handig om a la de avondklok (zie vorige briefadvies bijgevoegd) bij elk stuk te starten met kernbevinden & aanbevelingen via de 3C's, en relevante onderzoeksinzichten (draagvlak, gedrag, welzijn) – voor het gemak nog even bijgevoegd. Andere kopjes kunnen ook, maar graag wel een aantal kernpunten/samenvatting erbij. In de beperking toont zich de meester *

Vriendelijke groet,

5.1.2e 5.1.2e

5.1.2e

RIVM

From: 5.1.2e 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>

Sent: donderdag 21 januari 2021 09:45

To: 5.1.2e 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>; 5.1.2e 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>; 5.1.2e 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>; 5.1.2e 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>; 5.1.2e 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>; 5.1.2e 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>

Subject: Proces nog openstaande adviesvragen aan de gedragsunit tbv 3e briefadvies

Ha allen,

Van 5.1.2e (NCTV) kreeg ik gisteren al de bevestiging dat de 1^e nog openstaande vraag inzake communicatie over vaccinaties doorgezet moet worden – 5.1.2e & 5.1.2e zijn hier al mee bezig.

De 2^e vraag over 6 personen in xx dagen is komen te vervallen (5.1.2e heeft dit al aan 5.1.2e laten weten aldus Margo).

Met de 3^e vraag sociale bubbels 13-17 jarigen is 5.1.2e 5.1.2e aan de slag gegaan – zie bijlage – reacties welkom

- Vraag aan CIB hierbij tbv overleg 5.1.2e vanmiddag: welke aanwijzingen zijn er dat besmettingen in de buitenlucht bij sportende of anderszins recreërende jongeren (denk bijv. aan Scouting) in zorgelijke aantallen plaatsvinden. Uitleg is nodig om eventuele inperking van sociale contacten in de buitenlucht bij deze groep uit te kunnen leggen.

De 4^e vraag – impact van quarantaineverplichting bij positieve test of terugkeer uit buitenland op testbereidheid moet nog opgepakt worden. Snelle check in opendata heeft maar handje vol respondenten opgeleverd die vanwege quarantaine plicht zich niet hadden laten testen. Vraag is nu of dit anders wordt als je een boete kunt riskeren bij verbreking van de quarantaine in deze specifieke gevallen. 5.1.2e verkent nu wie van ons team deze vraag op kan pakken. En zal deze dan ook tijdelijk aan de WAR groep toevoegen en deze vraag vandaag al expliciet in de app groep al stellen – in aanloop op de bespreking in de WAR morgen.

@ 5.1.2e - hoe laat vanmiddag is reëel om van jullie een tekst te ontvangen die we kunnen delen met de WAR tbv overleg morgen?

Succes allen!

Groet, 5.1.2e

From: 5.1.2e 5.1.2e

Sent: woensdag 20 januari 2021 13:22

To: 5.1.2e 5.1.2e (5.1.2e) <5.1.2e@minvws.nl>

Cc: 5.1.2e 5.1.2e (5.1.2e) <5.1.2e@minvws.nl>; 5.1.2e 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>; 5.1.2e 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>

Subject: nog openstaande adviesvragen aan de gedragsunit? tbv 3e briefadvies

Ha 5.1.2e

Bij deze op een rijtje gezet welke vragen vanuit VWS/NCTV volgens ons nog 'open staan' en die wij na raadpleging van onze wetenschappelijke adviesraad a.s. vrijdag zouden willen afronden. Maar voordat we extra energie steken in vragen die na vanmiddag mogelijk overbodig zijn geworden – graag even check bij jullie:

Kortom – nog te beantwoorden?:

1. Hoe verhouden de maatregelen zich tot de communicatie over de vaccins en daaraan gekoppelde hoop op verlichting? Zitten hier mogelijk tegengestelde triggers in om niet na te leven?
2. Uitvoerbaarheid en naleving van beperking aantal verschillende sociale contacten tot 6 personen gedurende XX dagen (m.u.v. eigen huishouden)
3. Uitvoerbaarheid en naleving van bubbels voor 13 – 17 jarigen
4. Welk effect kan een quarantaine verplichting hebben op testbereidheid?

Deze vragen hebben de volgende historie:

Vraag van 4 januari (NCTV 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e)

Een aantal vragen zouden we daarom graag aan de expertgroep voor willen leggen:

1. Welke effecten schatten jullie in als het gaat over kleine versoepelingen of verzwaringen?
2. Hoe kunnen we het beste omgaan om met de "moehheid" van maatregelen?
3. Hoe kunnen we de naleving van de maatregelen verbeteren (beperking thuisbezoek, stimuleren thuisblijven, drukte ontwijken, geen groepsvormen)
4. Hoe houden we de urgentie vast?

- Heeft het zin het huidige pakket te verlengen of is het van belang om in de communicatie een "verstrenging" hieraan te koppelen?

5. Hoe verhouden de maatregelen zich tot de communicatie over de vaccins en daaraan gekoppelde hoop op verlichting? Zitten hier mogelijk tegengestelde triggers in om niet na te leven?

- Vragen a t/m d zijn beantwoord middels het briefadvies van 6 januari 2020
- Vraag e staat nog open – inmiddels voorgelegd aan de expertgroep vaccinatiedeelname

Vraag van 13 januari (VWS 5.1.2e)

graag advies vragen over uitvoerbaarheid en naleving. Bij het eerste punt, de verzwaring, graag expliciet aandacht voor formulering en op aantal personen en aantal dagen.

1. Beperken aantal verschillende sociale contacten tot 6 personen gedurende XX dagen (m.u.v. eigen huishouden).
  2. Het OMT-advies over de bubbel. Voor de volledigheid onderstaande de OMT-tekst toch even ingevoegd (OMT-advies bubbel: Uit de clusteranalyses bleek dat verspreiding tussen jongeren ook plaatsvindt tijdens vrijetijdsbesteding zoals sporten. Zo was er bij clusters in de leeftijd van 13-17 jaar in ongeveer een kwart sprake van een besmetting gerelateerd aan vrijetijdsbesteding. Het OMT adviseert om voor sporten buiten school de nieuwe maatregel in te stellen dat dit alleen in vaste bubbels plaats kan vinden, voor de kinderen in de leeftijd van 13-17 jaar. Dit zou ook kunnen gelden voor culturele activiteiten. Bij voorkeur worden deze bubbels beperkt tot alleen de klasgenoten.)
- Enkel voor vraag 2 is een aanzet tot beantwoording opgenomen in de adviesbrief van 15 januari.

Vraag van (VWS - 5.1.2e 5.1.2e) dd 13 januari

- In bijgevoegd verzoek om een spoedadvies aan het OMT wordt gevraagd om een advies over de avondklok en alternatieve verplichtende maatregelen met minimaal hetzelfde effect. Ik wil u vragen om een advies over de gedragsinzichten en de compliance verbeteringen van de maatregelen.

→ In de beantwoording is de focus gelegd op de maatregel waarover aan het OMT advies is gevraagd: de Avondklok. Bijgevoegd is de eerder opgeleverde notitie over bevordering van naleving gedragsregels (12-12-2020).

- In het briefadvies van 15 januari is vermeld dat RIVM op 26 januari met een verder uitgewerkt advies komt omtrent sociale bubbels (zie vraag 5.1.2e).

Vraag van 19 januari (VWS via 5.1.2e)

- Welk effect kan een quarantaine verplichting hebben op vaccinatiedeelname?
  - Welke effect kan een quarantaine verplichting hebben op testbereidheid?
- De eerste vraag is op 19 jan per mail al door 5.1.2e 5.1.2e aan 5.1.2e beantwoord, de tweede staat nog open

Succes vandaag!

Met hartelijke groet,

5.1.2e 5.1.2e

5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e | 5.1.2e

RIVM Covid 19 Gedrag en Maatschappij | Corona Gedragsunit (5.1.2e @rivm.nl)
Antonie van Leeuwenhoeklaan 9 | 3721 MA Bilthoven / Postbus 1 (postbak 5.1.2e | 3720 BA Bilthoven

T +31 5.1.2e | M +31 5.1.2e | E 5.1.2e @rivm.nl | Tw @ 5.1.2e

RIVM De zorg voor morgen begint vandaag www.rivm.nl/gedragsonderzoek

Ook op
1,5 meter afstand

kun je dichtbij
elkaar staan